

3.3.1.5 Návaznost výuky cizích jazyků ve středních školách na předchozí jazykové studium

Z šetření ČŠI v roce 2006/2007 vyplynulo, že ve čtyřletých gymnáziích žáci pokračují ve studiu jazyka ze základní školy, pouze ve víceletých gymnáziích je prvním cizím jazykem jednotně stanovena angličtina. Žáci čtyř středních odborných škol a čtyř učilišť neměli možnost pokračovat v jazyce, který navštěvovali v základní škole. Jako důvod pro tuto organizaci výuky školy uvádějí malý počet žáků ve skupině, který již nelze dále dělit, nebo ohled na budoucí uplatnění žáků – v příhraniční oblasti. Ve dvou školách se studijním oborem výpočetní technika byl jednotně pro všechny žáky určen anglický jazyk. Ve dvou případech školy uváděly, že nejsou schopny zajistit požadovaný jazyk z personálních důvodů.

Ve třetině odborných škol a polovině gymnázií byla v roce 2006/2007 vstupní úroveň žáků zjišťována testy zadávanými školou ještě před zahájením školního roku. Nejméně 10 % středních škol však vstupní úroveň žáků nezjišťovalo a s výukou cizího jazyka se začínalo od samého začátku. Alarmující je poznatek, že ve třetině středních odborných učilišť nebyla v roce 2006/2007 zajištěna kontinuita výuky mezi základní a střední školou. Z šetření ČŠI ve školním roce 2007/2008 vyplývá, že střední školy meziročně zlepšily zajištění návaznosti výuky cizího jazyka na výuku v základních školách. Návaznost zajistilo v roce 2007/2008 téměř 87 % z celkového počtu sledovaných středních škol, ze zařazených gymnázií dokonce 90 %. Téměř všechny školy s výjimkou dvou se při zajištění návaznosti výuky opíraly o výsledky zjišťování návaznosti, nejčastěji pomocí testování jazykových znalostí žáků získaných v základních školách, které využívají téměř dvě třetiny sledovaných středních škol, nebo zjištění předchozích výsledků v klasifikaci, které využila čtvrtina středních škol. Příjímácké zkoušky slouží ke zjištění návaznosti jen výjimečně.

Z inspekčních zjištění ve školním roce 2007/2008 vyplývá, že téměř 77 % sledovaných středních škol hodnotí úroveň výuky cizích jazyků na základě výsledků testování výstupní úrovně znalosti cizích jazyků studentů. Na sledování výstupní úrovně se více zaměřují v gymnáziích, obchodních akademiích a hotelových školách, tedy tam, kde žáci povinně maturují z cizího jazyka.

Ve školním roce 2006/2007 se více než polovina sledovaných středních škol zapojila do testování Maturita nanečisto, ve školním roce 2007/2008 se zapojilo již téměř 65 % sledovaných středních škol a dokonce 80 % ze sledovaných gymnázií. Rovněž ve školách, kde není cizí jazyk povinným maturitním předmětem, bylo testování CERMAT nejčastějším způsobem zjišťování výstupní úrovně žáků v cizích jazycích. Více než 32 % sledovaných středních škol vycházelo při hodnocení výstupní úrovně znalosti cizích jazyků studentů ze Společného evropského referenčního rámce. Evropské jazykové portfolio využily v roce 2007/2008 jen 2 ze sledovaných středních škol.

Vlastní srovnávací testy v roce 2007/2008 využilo 42 % sledovaných středních škol. Ve středních odborných učilištích není vyhodnocování výstupní úrovně žáků, kromě klasifikace, zpravidla prováděno. 71 % sledovaných středních škol sledovalo ve školním roce 2007/2008 další uplatnění svých studentů.

3.3.2 Podmínky pro výuku cizích jazyků ve středních školách

3.3.2.1 Odborná kvalifikace učitelů cizích jazyků středních škol

Ve školním roce 2007/2008 bylo zjištěno mírné zlepšení podílu vysokoškolsky vzdělaných vyučujících oproti roku 2005/2006. Vysokoškolské vzdělání mělo v roce 2007/2008 ve sledovaných středních školách 75 % z celkového počtu vyučujících angličtiny a 75 % vyučujících němčiny. Podíl vyučujících, jejichž vzdělání odpovídalo vyučovanému předmětu a druhu školy byl však v roce 2007/2008 ve sledovaném výběrovém souboru pouze